

Я. В. Зардова,
аспірант кафедри підприємництва та економіки підприємства,
Університету митної справи та фінансів
ORCID ID: 0000-0001-6805-1128

DOI: 10.32702/2306-6814.2021.22.100

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО СПЕЦИФІКИ КЛАСИФІКАЦІЇ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВ

Y. Zardova,
Postgraduate student of the Department of Entrepreneurship
and Business Economics, University of Customs and Finance

SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE SPECIFICITY OF CLASSIFICATION OF CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

Нині, коли економіка України переживає складні часи, існує необхідність ефективного формування та використання оборотних активів підприємств, як найбільш мобільної частини активів підприємств загалом. Адже саме від ефективності використання останніх, залежить платоспроможність, фінансова стійкість, рентабельність, прибутковість. У статті проаналізовано важливість оборотних активів в забезпеченні безперервності процесу суспільного виробництва товарів та послуг. Розглянуто основні нормативні документи, що визначають сутність та склад оборотних активів. Здійснено аналіз дефініцій "оборотні активи" в сучасній економічній літературі та запропоновано власне визначення досліджуваного терміну. Визначено складові частини оборотних активів, що пов'язані між собою і являються складовими частинами виробничого процесу, який не можливий за відсутності однієї із них. На основі дослідження робіт вітчизняних та зарубіжних науковців узагальнено основні класифікаційні ознаки оборотних активів, а також розглянуто характеристики їх окремих складових елементів. Сформовано уточнену класифікацію оборотних активів у сучасній ринковій економіці. Запропоновано напрями удосконалення класифікації оборотних активів на основі виділення окремих груп оборотних активів: за рівнем та видами ризиків вкладених оборотних активів, за ступенем захищеності від інфляції, за ступенем ліквідності, за рівнем прибутковості. Основна увага зосереджена саме на цих класифікаційних ознаках через кризові явища, які відбуваються в економіці України та можуть загрожувати ефективній виробничій та збутовій діяльності підприємств. Така класифікація допоможе зрозуміти, чи зможе підприємство ефективно продовжувати свою діяльність в умовах значної інфляції або неповернення великої суми дебіторської заборгованості, адже це є одними з основних чинників, які впливають на прибутковість та фінансові результати діяльності підприємств.

At present, when Ukraine's economy is going through difficult times, there is a need for effective formation and rational use of current assets of enterprises as the most mobile part of the assets of enterprises as a whole. After all, it is the efficiency of the latter that determines the implementation of production plans, fulfillment of obligations to consumers and suppliers, solvency, financial stability, profitability, and most importantly – providing conditions for further competitive development and prosperity of the enterprise. This article analyzes the importance and necessity of current assets in ensuring the continuity of the process of social production of goods and services. The main normative documents that determine the nature and composition of current assets are considered. An analysis of the definitions of "current assets" in the modern economic literature and proposed its own definition of the term. The components of current assets that are related to each other and are components of the production process, which is not possible in the absence of one of them. Based on the study of the works of domestic and foreign scientists, the main classification features of current assets are generalized, as well as the characteristics of their individual components are considered. An updated classification of current assets in the modern market economy has been formed. The directions of improvement of classification of current assets on the basis of allocation of separate groups of current assets are offered: on level and kinds of risks of the invested current assets, on degree of protection against inflation, on degree of liquidity, on level of profitability. The main attention is focused on these classification features due to the crisis phenomena that occur in the economy of Ukraine and can threaten the efficient production and marketing activities of enterprises. This classification will help to understand whether the company

will be able to continue to operate effectively in conditions of high inflation or non-repayment of large amounts of receivables, as these are one of the main factors influencing the profitability and financial performance of enterprises.

Ключові слова: активи, виробничі запаси, витрати, дебіторська заборгованість, доходи, економічна сутність, оборотні активи, оборотні засоби, оборотний капітал, фінансовий стан підприємства.

Key words: assets, inventories, expenses, receivables, income, economic essence, current assets, current assets, working capital, financial condition of the enterprise.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Оборотні активи є одним з найголовніших ресурсів будь-якого підприємства, незалежно від форм власності та методів господарювання. Від їх наявності та ефективного використання безпосередньо залежить процес виробництва продукції, його постійність, безперервність, економічність. За сучасних умов, коли економіка країни переживає не кращі часи, особливої уваги набуває питання раціональної організації оборотних активів, тобто налаштування їх руху з найменшою сумою з метою одержання максимального економічного ефекту. Саме тому необхідно створити такі механізми управління фінансовими ресурсами підприємств, котрі будуть відповідати ринковим умовам господарювання та забезпечувати потенційно можливий рівень платоспроможності, стійкості, ліквідності, рентабельності, прибутковості. Одним з важливих напрямів забезпечення ефективних результатів є створення сучасної системи класифікації оборотних активів за певними видами й ознаками, котра буде, з однієї сторони, віддзеркалювати тенденції в економіці, а з іншої сторони, буде відповідати нормам бухгалтерського обліку та допомагати підприємствам вчасно та швидко реагувати на негативні зміни економічної ситуації в країні.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Значний внесок у розробку теоретико-методологічних засад та питань класифікації оборотних активів зробили такі видатні вітчизняні та зарубіжні науковці: О.Я. Базилінська [2], Л.О. Бетехтіна [3], М.Д. Білик [4], І.А. Бланк [5], І.М. Бубняк [6], І.М. Гринюк [7], Є.О. Донін [8], М.А. Дядюк [9], А.А. Мазаракі [10], П.Л. Носов [11], В.К. Орлова [12], Ю.С. Пеняк [13], О.С. Поважний [14], Р.А. Слав'юк [15], Л.Г. Соляник [16], О.С. Філімоненков [17], І.С. Чухно [18], Н.Б. Ярошевич [19] та інші. Проте, не дивлячись на величезну кількість науково-методичних розробок, питання класифікації оборотних активів є достатньо актуальним та потребує подальшого наукового дослідження, оскільки в економіці країни відбуваються постійні зміни, які впливають на фінансові результати підприємства та систему управління активами.

МЕТА СТАТТІ

Мета статті: проаналізувати, узагальнити існуючі підходи до класифікації оборотних активів підприємства та сформулювати уточнену класифікацію оборотних активів у сучасній ринковій економіці.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Економічна ситуація в країні характеризується спадом виробництва, значними інфляційними процесами, відсутністю стабільності. Все це безпосередньо впливає на зниження фінансових результатів підприємств, а інколи й призводить в загалі до банкрутства останніх. Саме тому підприємці зосереджують свою увагу на ефективному управлінні оборотними активами підприємства, як на найбільш рухомій частині активів.

На думку О.Я. Базилінської, оборотні активи — це активи, що за умови нормальної господарської діяльності підприємства змінюють свою матеріально-речову форму за відносно короткий строк (менше року) [2]. Р.А. Слав'юк стверджує, що оборотні активи — це ресурси, які належать підприємству і які, напевно, буде перетворено на гроші чи використано іншим чином протягом року з дати складання бухгалтерського балансу [15]. Розгорнуте визначення оборотним активам надає І. Гринюк, яка до них відносить ту частину майна, яка використовується протягом одного виробничого циклу і повністю переносить свою вартість на вартість продукції, що виробляється, змінюючи свою натурально-речову форму [7]. На нашу точку зору, оборотні активи — це контрольовані суб'єктом господарювання ресурси, які перебувають у постійному кругообігу з метою забезпечення безперервності виробничого процесу та ліквідності підприємства, що можуть змінювати свою матеріальну форму та переносити свою вартість на вартість готової продукції чи можуть бути перетворені на гроші продовж одного операційного циклу. Загальний склад оборотних активів підприємств наведено в таблиці 1.

Відповідно до визначення оборотних активів підприємства їх можна розподіляти на декілька груп залежно від ознак, які покладені в основу класифікації. Нині відсутня єдина або базова класифікація оборотних активів чи їх складових. Саме тому доцільно розглянути існуючі класифікації, які пропонують нами вітчизняні та зарубіжні науковці. Так само, як і трактування категорії "оборотні активи", можна зустріти безліч класифікацій з різницею класифікаційної ознаки, яка взята за основу. Так, професор І. О. Бланк в основу класифікації оборотних активів, закладає чотири основні ознаки: характер фінансових джерел формування (валові оборотні активи, чисті оборотні активи, власні оборотні активи); вид (запаси сировини, матеріалів, напівфабрикатів, запаси готової продукції, дебіторська заборгованість, грошові активи, інші види оборотних активів); характер

Таблиця 1. Загальний склад оборотних активів

Ознака угруповання	Оборотні активи							
Функціональне призначення	Оборотні виробничі фонди (сфера виробництва)				Фонди обігу (сфера обігу)			
Роль у виробництві	Кошти в запасах		Кошти у виробництві		Готова продукція		Гроші та дебіторська заборгованість	
Укрупнені елементи	Предмети праці	Знаряддя праці (МШП)	Незавершене виробництво	Витрати майбутніх періодів	Готова продукція	Товари	Гроші	Дебіторська заборгованість
Ступінь планування	Нормовані				Ненормовані			

Джерело: систематизовано автором на основі [1; 5].

Таблиця 2. Склад оборотних активів за балансом підприємства

№ п/п	Група оборотних активів	Назва статті активу балансу
1	Матеріальні оборотні активи (запаси)	Виробничі запаси;
		Поточні біологічні активи
		Незавершене виробництво
		Товари
		Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги
		Розрахунки по векселях одержаних
		Розрахунки з бюджетом
		Розрахунки за виданими авансами
		Розрахунки з нарахованих доходів
		Розрахунки з іншими дебіторами
Інші оборотні активи		
2	Грошові кошти	Короткострокові фінансові вкладення
		Кошти в національній валюті
		Кошти в іноземній валюті
Загальна сума оборотних активів		(п.1+ п.2)

Джерело: узагальнено автором на основі [1].

участі в операційному процесі (оборотні активи, які обслуговують виробничий цикл підприємства, оборотні активи, котрі обслуговують фінансовий цикл підприємства); період функціонування (постійна частина оборотних активів, змінна частина оборотних активів) [5]. Ю.С. Пеняк класифікує оборотні активи за наступними ознаками: залежно від функціональної ролі у процесі виробництва (на засоби сфери виробництва та засоби сфери обігу); залежно від матеріально речового складу (активи на виробничі запаси, товари і готову продукцію, грошові кошти та дебіторську заборгованість); залежно від практики планування, контролю та управління (нормовані та ненормовані активи) [13]. Н.Б. Ярошевич виділяє наступні критерії класифікації оборотних активів: залежно від їхньої участі в кругообігу коштів (оборотні виробничі фонди, фонди обігу); залежно від методів планування, принципів організації та регулювання (нормовані, ненормовані); залежно від джерел формування (власні та прирівняні до власних, залучені, інші) [19]. Дуже багато вчених, таких як, І.М. Бубняк [6], П.Л. Носов [11], В.К. Орлова [12], І.С. Чухно [18] класифікують оборотні активи за видами (за елементним складом) на матеріальні запаси (сировини, товарної та готової продукції), дебіторську заборгованість підприємства, грошові кошти та їх еквіваленти та інші. Цей склад активів, проте в більш деталізованому вигляді, наведено в розділі 2 активу балансу підприємства (табл. 2). Тобто варто зазначити, що класифікація за видами, розглянута більшістю вітчизняних та закордонних вчених, співпа-

дає з класифікацією за способом відбиття в балансі підприємства.

Кожне підприємство має різну потребу в деяких видах оборотних активів, що передусім залежить від виду діяльності, а в другу — від галузі, в якій працює та розвивається підприємство. Проте незалежно від виду та роду діяльності підприємства, спільним є те, що для економічного ефективного господарської діяльності, для прийняття об'єктивних управлінських рішень, особливо в кризових умовах, необхідна детальна і точна інформація щодо участі оборотних активів в операційному процесі. Саме тому доцільно буде доповнити існуючі класифікації аналітичними ознаками з метою полегшення управління вказаними активами та з метою швидкого реагування на проблемні ситуації, такі як значне підвищення цін на ресурси через інфляцію, невиконання клієнтами або постачальниками своїх зобов'язань, дебіторська заборгованість тощо. Наведена класифікація є

більш повною, порівняно з попередніми, та дає змогу зрозуміти за якої ознакою відбувається приналежність оборотних активів до тієї чи іншої групи.

Залежно від участі в кругообігу оборотні активи поділяються на оборотні активи у сфері виробництва та у сфері обігу. До оборотних активів у сфері виробництва відносять: сировину, матеріали, паливо, запасні частини, пальне, інші матеріальні цінності, незавершене виробництво, витрати майбутніх періодів. Їх призначення полягає в забезпеченні планомірного й ритмічного процесу виробництва на підприємствах. До оборотних фондів обігу відносять: готову продукцію, кошти на рахунках у банку і у касі підприємств, кошти в розрахунках й ін., тобто активи у грошовій оцінці. Головна їх функція полягає в забезпеченні грошовими коштами цілеспрямованого процесу обігу на підприємствах.

За видами оборотні активи можна поділити на: запаси сировини, матеріалів і напівфабрикатів; запаси готової продукції; дебіторську заборгованість; грошові кошти; інші види оборотних активів. Запаси сировини, матеріалів і напівфабрикатів характеризують кількість вхідних матеріальних потоків у вигляді запасів, котрі забезпечують безперебійну виробничу діяльність підприємства. Запаси готової продукції показують поточну кількість вихідних матеріальних потоків у вигляді запасів виробленої продукції, котра призначена для реалізації підприємством. Також інколи до складу цих активів включають незавершене виробництво, скориговане на коефіцієнт його завершеності за окремими видами

Рис. 1. Класифікація оборотних активів за сферами використання

Джерело: розроблено автором на основі [1—19].

продукції. Дебіторська заборгованість складається з грошових коштів, які винні підприємству та представлені фінансовими зобов'язаннями юридичних та фізичних осіб по розрахунках за товари, послуги, роботи, видані аванси тощо. До грошових коштів відносять залишки грошових коштів у національній, а також в іноземній валюті; короткострокові фінансові вкладення. До інших видів оборотних активів належать оборотні активи, котрі не включають до складу попередніх груп

активів. Така класифікаційна ознака присутня в більшості вітчизняних науковців, як-от: Л.О. Бетехтіна [3], Ю.С. Пеняк [13], О.С. Поважний [14].

Якщо класифікувати оборотні активи за їх складом у баланс підприємства, то варто виділити: запаси; дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги; грошові кошти та їх еквіваленти. Запаси включають: товари, що були придбані та зберігаються для перепродажу, до складу яких відносять землю та іншу неру-

хомість, придбану для перепродажу; готову вироблену продукцію; незавершене виробництво підприємства; основні та допоміжні матеріали для використання у процесі виробництва та надання послуг. Дебіторська заборгованість є результатом продажу товарів та надання послуг у кредит. До її складу включають: чисту реалізаційну вартість; дебіторську заборгованість за розрахунками з бюджетом, за виданими авансами, з нарахованих доходів, із інших розрахунків, іншу поточну дебіторську заборгованість; поточні фінансові інвестиції. До складу грошових коштів та їх еквівалентів включають суми грошей, що на дату балансу перебувають: у касі; на банківських рахунках; у дорозі; у формі грошових документів; у формі виставлених акредитивів.

З метою планування та контролю оборотні активи за ступенем керованості поділяють на нормовані та ненормовані. Нормовані оборотні активи можна точно визначити та зафіксувати як планові величини. О.С. Філімоненков до них відносить усі оборотні виробничі фонди і частину фондів обігу у вигляді залишків нереалізованої готової продукції. Ненормовані оборотні активи — це ті активи, кількість яких не можна точно встановити або зафіксувати у вигляді нормативу чи планового обсягу. До ненормованих активів належать усі активи в обігу, за винятком готової продукції на складі. Необхідність існування даної класифікації оборотних активів виникає з позиції отримання найкращих результатів при мінімальних затратах [17].

За формами функціонування оборотні активи поділяють на матеріальні оборотні активи та фінансові оборотні активи. До матеріальних включають оборотні активи у вигляді запасів сировини, матеріалів, напівфабрикатів, незавершеного виробництва та готової продукції. До фінансових включають оборотні активи у вигляді грошових коштів, короткострокових фінансових вкладень та дебіторської заборгованості. Таку ж класифікацію підтримує Соляник Л.Г. [16].

За періодом функціонування в оборотних активах виділяють постійну та змінну частину. До постійних оборотних активів відносять частку оборотних активів, котрі потрібні для покриття мінімальних потреб безперебійного виробництва. До змінних оборотних активів відносять частку активів, потреба у яких варіюється під впливом періодичних змін. Проте, на нашу думку, така класифікаційна ознака є більш прийнятною для оборотного капіталу, оскільки: по-перше, постійна його частина формується, в більшості випадків, за рахунок власних джерел, котрі мають довгостроковий або ж необмежений термін використання; по-друге, через те, що змінну частину, відповідно до визначення, складають короткострокові кредити, котрі є джерелами, а не активами, які фінансувати за рахунок постійних позичкових джерел є не вигідно.

За характером джерел фінансування вчені класифікують оборотні активи на: валові оборотні активи, чисті оборотні активи, власні оборотні активи. Валові активи характеризують їх загальну кількість, яка складається як з власного, так і залученого капіталу. Чисті оборотні активи — це активи, які складаються з власного капіталу та довгострокових зобов'язань. Щоб розрахувати суму чистих оборотних активів необхідно від вартості валових оборотних активів відняти суму короткострокових поточних фінансових зобов'язань. До власних

оборотних активів належать активи, котрі складають власний капітал підприємства. Щоб розрахувати суму власних оборотних активів потрібно від суми валових оборотних активів підприємства відняти довгостроковий позиковий капітал, інвестований в оборотні активи підприємства та відняти короткострокові фінансові зобов'язання підприємства.

За швидкістю обігу оборотні активи поділяють на оборотні активи з високою швидкістю обігу, активи з середньою швидкістю обігу, активи з низькою швидкістю обігу. Згідно з думкою А.А. Мазаракі [10], до оборотних активів з високою швидкістю обігу відносять грошові кошти, запаси товарів підвищеного та постійного попиту. До активів з середньою швидкістю обігу відносять запаси матеріальних оборотних активів у межах нормативу, поточні фінансові інвестиції. Активи з низькою швидкістю обігу — це наднормативні матеріальні запаси, дебіторська заборгованість. Класифікація за швидкістю обігу вкрай важлива, адже саме від швидкості обороту залежить наскільки швидко підприємство зможе сплатити свої поточні зобов'язання в конкретний період здійснення операційного циклу.

За ступенем ліквідності, більшість українських вчених, у тому числі М.Д. Білик [4], оборотні активи поділяють на: абсолютно ліквідні оборотні активи, швидко ліквідні оборотні активи, мало ліквідні оборотні активи (запаси ТМЦ). Абсолютно ліквідні оборотні активи — це активи, котрі можуть бути максимально швидко та без додаткових зусиль переведені в грошові кошти (грошові кошти та поточні фінансові інвестиції). Строк їх конверсування приблизно складає до 90 днів. Саме тому, в цю групу можна включити поточну дебіторську заборгованість від постійних покупців, оскільки вони вчасно розраховуються за поставлені товари, здійснені роботи або ж виконані послуги. Швидко ліквідні — це оборотні активи, які для перетворення в готівку потребують певного додаткового часу (товарні запаси, готова продукція, дебіторська заборгованість). До мало ліквідних відносять активи, для перетворення в готівку яких потрібен довготривалий період часу (виробничі запаси підприємства, готова продукція, на яку низький попит та біологічні активи).

Дуже цікавою є класифікація оборотних активів деякими вченими, як-от: М.А. Дядюк [9] на оборотні активи за рівнем їх цінності. З цієї позиції виділяють активи мінімально можливої цінності, середньо можливої цінності, та потенційно високої цінності. До першої групи включають активи, які не можуть бути реалізованими за договірними цінами: дебіторська заборгованість підприємств, що знаходяться у скрутному фінансовому становищі; запаси товарів, що не реалізуються. До другої групи включають оборотні активи, котрі можуть бути реалізовані без збитку для підприємства: надійна короткострокова дебіторська заборгованість, а також товарні запаси стійкого попиту. До останньої групи варто включити оборотні активи, ціна на які підвищується в умовах інфляції в зв'язку з існуючим попитом на них.

У нинішніх умовах, коли економіка країни знаходиться в кризовому стані, актуальності набуває класифікація оборотних активів за рівнем ризику та за видами ризиків. Коли розглядаються оборотні активи за рівнем ризику, то до уваги береться фінансовий ризик, тобто ризик втра-

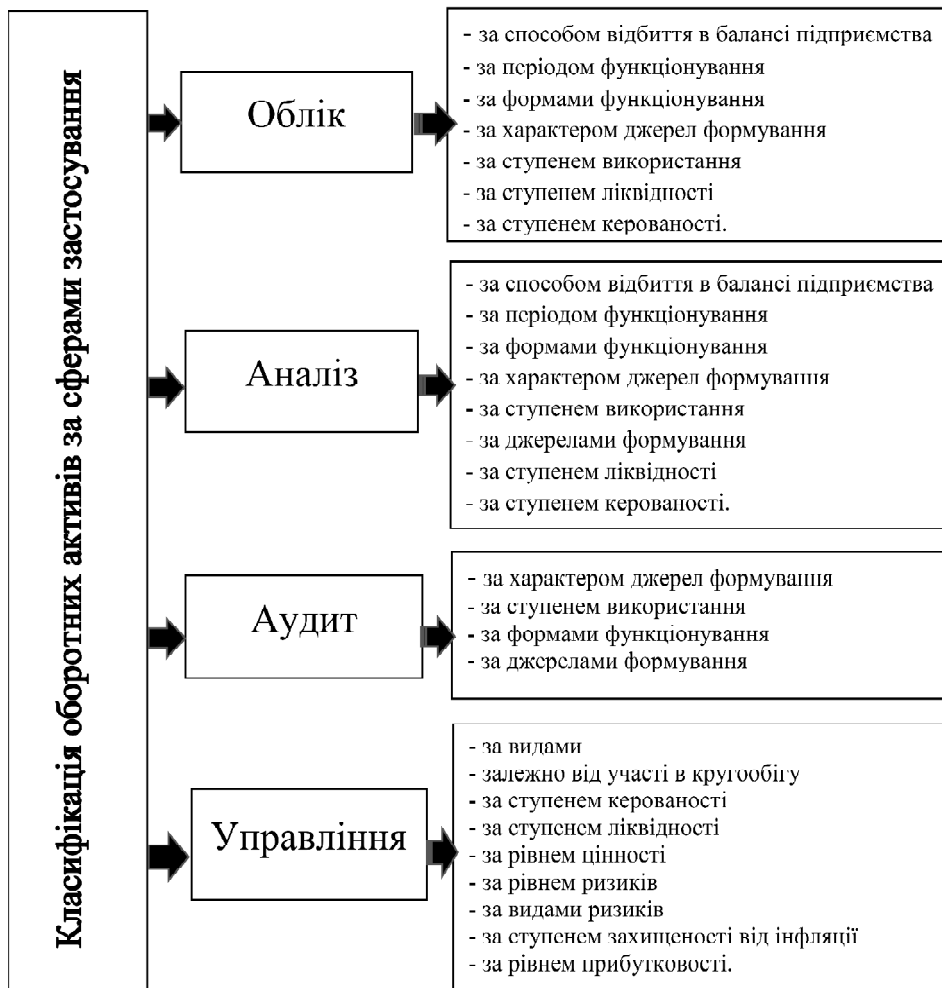

Рис. 2. Класифікація оборотних активів за сферами використання

Джерело: узагальнено автором.

ти ліквідності. З цієї точки зору, всі категорії ризику варто звести до трьох груп: виправданий ризик, підвищений ризик, неприпустимий ризик. Якщо за критерій брати види ризиків, котрі характерні для різних складових елементів оборотних активів, то, наприклад, для товарних запасів є ризик можливої не реалізації та природних втрат; для дебіторської заборгованості — ризик неповернення боргів; для грошових коштів та їх еквівалентів — ризик втрати своєї вартості за рахунок інфляції [8].

Оскільки інфляція є тим явищем, яке характерне для кожної економіки, а за нинішніх тенденцій, характерною буде ще довготривалий період часу, то оборотні активи також варто розподіляти за ступенем захищеності від інфляції. З цієї точки зору варто виділити активи, які захищені від інфляційного знецінення (захищена дебіторська заборгованість, матеріальні оборотні активи, валютні кошти, ефективні фінансові інвестиції) та активи, які є не захищеними від інфляції (грошові кошти в національній валюті, незахищена дебіторська заборгованість, неефективні фінансові інвестиції).

Одним з основних показників, який характеризує ефективність господарської діяльності підприємства є прибуток. Тому вважаємо доцільним розподіляти оборотні активи за рівнем прибутковості. З цих позицій варто виділити високоприбуткові оборотні активи, середньоприбуткові оборотні активи, неприбуткові оборотні

активи та збиткові. Високоприбуткові оборотні активи — це депозити та поточні фінансові інвестиції. Середньоприбуткові — це готова продукція, дебіторська заборгованість. До неприбуткових оборотних активів варто включити запаси товарно-матеріальних ресурсів, готову продукцію з низьким попитом, грошові кошти. Збиткові оборотні активи — це ті запаси товарно-матеріальних ресурсів, кількість та якість яких зменшується, під час зберігання. Сюди ж слід віднести безнадійну заборгованість. Для підприємства є небезпечним існування великої кількості збиткових оборотних активів, адже це може призвести до втрати ним платоспроможності, і в результаті до банкрутства. Тому важливо детально відстежувати цю групу активів та вживати заходів для зменшення їх кількості.

Отже, підсумовуючи характеристику наведених класифікацій на основі виділених різними науковцями критеріїв оборотних ак-

тивів та власної точки зору стосовно деяких класифікаційних ознак оборотних активів, зазначимо їх класифікацію відповідно до сфер, де вони можуть застосовуватися: облік, аналіз, аудит, менеджмент (рис. 2).

Класифікація оборотних активів за сферами застосування має важливе значення для підвищення ефективності господарської діяльності. Адже вміння вірно відносити активи до певних груп дає змогу вчасно визначити слабкі ланки та виправити можливі недоліки.

Отже, проведені дослідження свідчать, що економічно обгрунтована класифікація оборотних активів має наукове та методичне значення, оскільки дає можливість сформулювати конкретну систему знань про сутність оборотних активів, облік та аналіз їх руху для ефективного управління ними. Також у цьому аспекті простежується і прикладне значення класифікації оборотних активів, за допомогою якої можна вдало та ефективно організувати бухгалтерський облік, швидко і вчасно реагувати на негативні економічні ситуації у вигляді значної інфляції або неповернення дебіторської заборгованості, тобто вчасно приймати управлінські рішення у відповідь на кризові явища економічної ситуації. Узагальнення дослідженого матеріалу дає можливість стверджувати, що ретельне теоретико-методологічне дослідження категорії оборотних активів, правильне розуміння його сутності та класифікаційних ознак мають ґрунтовне наукове та практичне значення.

Література:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності": Наказ Міністерства фінансів України 07.02.2013 р. № 73. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>. (дата звертання 11.11.2021).
2. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб. К.: ЦНЛ, 2009. 328 с.
3. Бетехтіна Л.О. Економічна сутність оборотного капіталу підприємства. Бізнес-навігатор. 2009. № 1 (16). С. 74—77.
4. Білик М.Д., Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. Фінансовий аналіз: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 592 с.
5. Бланк И.А. Управление прибылью. Москва: Ника-Центр, 2007. 768 с.
6. Бубняк І.М. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. К.: Омега, 2009. 120 с.
7. Гринюк І. М. Економічна сутність оборотних активів та їх типологія. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2016. Vol. 2. № 4. Pp. 64—74. URL: www.are-journal.com. (дата звертання 11.11.2021).
8. Донін Є.О. Особливості сучасних підходів щодо специфіки класифікації оборотних активів підприємства. *Економіка і організація управління*. 2018. № 1. С. 75—85.
9. Дядюк М. А., Васильєва В.В. Оборотні активи як об'єкт управління у процесі розробки та прийняття господарських рішень. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2012. Вип. 1 (1). С. 263—271. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/esprstp_2012_1 (дата звертання 11.11.2021).
10. Мазаракі А.А., Лагутін В.Д., Герасименко А.Г. Внутрішня торгівля України: монографія. Київ: КНТЕУ, 2016. 864 с.
11. Носов П.Л. Сучасна класифікація оборотних активів. *Економіка і держава*. 2008. № 7. С. 43—46.
12. Орлова В. К., Орлів М. С., Хома С. В. Фінансовий облік: навч. посіб. Івано-Франківськ: Факел, 2009. 509 с.
13. Пеняк Ю.С. Формування та ефективність використання оборотних засобів сільськогосподарських підприємств: автореф. дис.канд. екон. наук: 08.00.04. Харків, 2010. 20 с.
14. Поважний О.С., Крамзіна Н.О., Кваша Ю.В. Особливості визначення сутності та складу поняття "оборотні активи". *Економічний простір*. 2008. № 12/2. С. 41—52.
15. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств: навч. посіб. Луцьк: Вежа, 2001. 460 с.
16. Соляник Л.Г. Управління оборотними активами та джерелами їх фінансування на промисловому підприємстві: автореф. дис.канд. екон. наук: 08.04.01. Донецьк, 2006. 26 с.
17. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: МАУП, 2004. 328 с.
18. Чухно І.С. Визначення економічної сутності поняття "оборотні активи підприємства". *Регіональна економіка*. 2008. № 6. С. 62—69.
19. Ярошевич Н.Б. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: Знання, 2012. 341 с.

References:

1. Ministry of Finance of Ukraine (2013), Order "Accounting Regulation (Standard) 1 "General Financial Reporting Requirements", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (Accessed 11 November 2021).
 2. Basilinska, O. Ya. (2009), *Finansovyi analys [Finance analysis]*, Center of educational literature, Kyiv, Ukraine.
 3. Betehtina, L. O. (2009), "The economic essence of working capital of the company", *Biznes-navigator*, vol. 1 (16), pp.74—77.
 4. Bilik, M.D. and Pavlovskya, N.M. (2005), *Finansoviy analiz [Financial analysis]*, KNEU, Kyiv, Ukraine.
 5. Blank, Y.A. (2007), *Upravlenye prybyliu [Profit management]*, NykaTsentr, El'ha, Moscow, Russia.
 6. Bybniak, I. M. (2009), *Finansovyi menedgment [Finance management]*, Omega, Kyiv, Ukraine.
 7. Hryniuk, I. (2016), "Economic essence of current assets and their typology", *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*, [Online], vol. 2, no. 4, pp. 64—74, available at: www.are-journal.com. (Accessed 11 November 2021).
 8. Donin, E. O. (2018), "Features of modern approaches to the specific classification of current assets of the enterprise", *Proceedings of the Economics and organization of management*, vol. 1, pp. 75—85.
 9. Dyadyuk, M.A., Vasilevia, V.V. (2012), "Revolving assets as an object of management in the process of developing and adopting business decisions", *Ekonomichna stratehiia i perspektyvy rozvytku sfery torhivli ta posluh*, vol. 1 (1), pp. 263—271.
 10. Mazaraki, A.A. Lagutin, V.D. and Gerasimenko, A.G. (2016), *Vnutrishnja torgivlja Ukraïni [Internal trade of Ukraine]*, KNTEU, Kyiv, Ukraine.
 11. Nosov, P. L. (2008), "Modern classification of current assets", *Ekonomika i dergava*, vol. 7, pp. 43—46.
 12. Orlova, V. K., Orliv, M. S. and Homa, S. V. (2009), *Finansovyi oblik [Finance accounting]*, Fasel, Ivano-Frankivsk, Ukraine.
 13. Penyak Yu. S. (2010), "Formation and efficiency of working capital of agricultural enterprises", Ph.D. Thesis, Economics and management of enterprises, Kharkiv, Ukraine.
 14. Povazhnii, O. S., Kramzina, N. O., and Kvasha, Yu.V. (2008), "Features of defining the essence and composition of the concept of "current assets", *Ekonomichnii prostir*, vol. 12, pp. 41—52.
 15. Slaviuk, R. A. (2001), *Finansy pidpryemstv [Finance of enterprises]*, RVV "Vezha", Lutsk, Ukraine.
 16. Solianyuk, L. H. (2006), "Management of working assets and sources of their financing at an industrial enterprise", Ph.D. Thesis, Finance, money circulation and credit, Donetsk, Ukraine.
 17. Chukhno, I. S. (2008), "Determining the economic substance of the term "current assets of the enterprise"", *Regionalna ekonomika*, vol. 6, pp. 62—69.
 18. Filimonenkov, O. S. (2004), *Finansy pidpryemstv [Finance of enterprises]*, MAUP, Kyiv, Ukraine.
 19. Yaroshevich, N. B. (2012), *Finansy pidpryemstv [Finance of enterprises]*, Znannia, Kyiv, Ukraine.
- Стаття надійшла до редакції 15.11.2021 р.*